

Faunaforst
v/Steffen R. Bengtsson
Vindingvej 7B
8654 Bryrup

Teknik og Miljø

Bytoften 2, 6800 Varde

79946800

**Tidsbegrænset forbud mod adgang i bestemte områder af
Klelund Dyrehave af hensyn til ynglende ulv**

26-04-2021

Du har på vegne af Klelund APS og Sofie Kirk Kristiansen, ejer af Klelund Dyrehave, søgt om lov til midlertidigt at afspærre dele af Klelund Dyrehave. I ansøgningen har du oplyst, at tre ulve har slået sig ned i Klelund Dyrehave, der ligger i Vejen og Varde Kommuner. DNA-spor har bekræftet, at der er tale om to hanner og en hun, så der er mulighed for at de kan yngle. Forskere har bekræftet, at den ene han er danskfødt (GW1469m), mens den anden han (GW1629m) og hunnen (GW1700f) begge er indvandret fra Tyskland.

Jens Martin Reincke Vahl

Direkte tlf.: 79947111

Journalnr.: 56748/21

Sagsnr.: 21/4817

For at undgå at besøgende opsøger ynglende ulve, ønskes det, at publikum fra nu af og frem til 1. august 2021 holder sig til bestemte skovveje i dyrehaven som beskrevet i ansøgningsmaterialet, der er vedlagt som bilag.

Efter ulvens genindvandring til Danmark skal de danske myndigheder jævnfør habitatdirektivets artikel 12 stk. 1 sikre, at ulve ikke forsætligt forstyrres, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer.

Varde Kommune er enige i jeres vurdering af behovet for at beskytte ulvene i yngleperioden og finder derfor grundlag for midlertidigt at forbyde færdsel i de markerede områder efter naturbeskyttelseslovens 27, stk. 1, og vil derfor ikke modsætte sig afspærringen.

Matrikler der berøres af afspærringen i Varde Kommune er:

2d Galstho By, V. Starup og 3g Agerbæk By, Fåborg

Varde Kommunes afgørelse

Varde Kommune afgør hermed i medfør af naturbeskyttelseslovens § 27, stk. 1, at det er forbudt for offentligheden at færdes indenfor delområder i Klelund Dyrehave, som vist på kortet på næste side. Forbuddet gælder i en midlertidig periode fra nu af og frem til og med 1. august 2021.

I det følgende omtales også forhold og vilkår, som kun er relevante for den del af Klelund Dyrehave, der er beliggende i Vejen Kommune. Vejen Kommune træffer i dag en tilsvarende afgørelse, og indgrebet i offentlighedens adgang kan bedst beskrives og vurderes ved en gennemgang af de samlede forhold.

Postadresse:

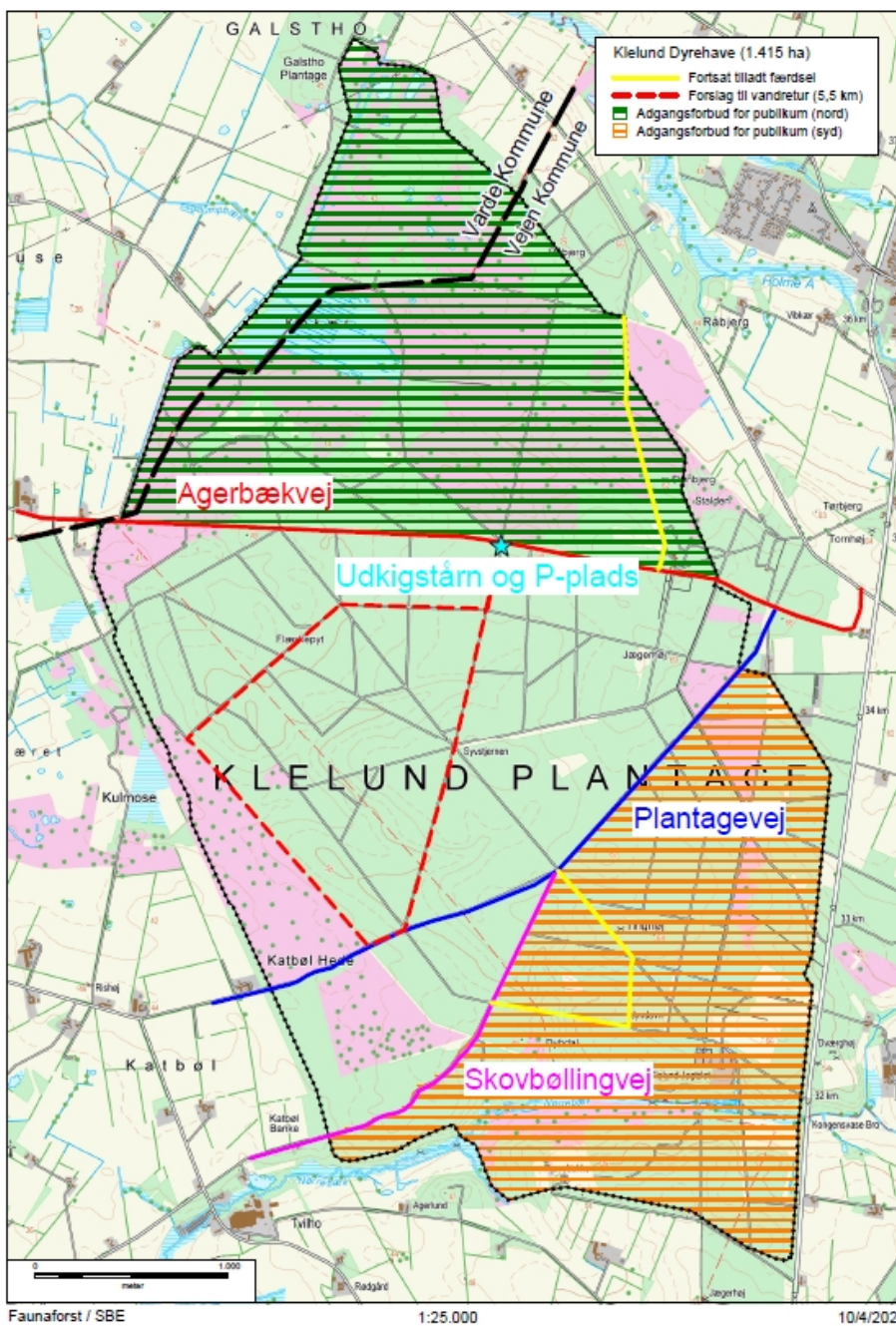
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

26-04-2021

Journalnr.: 56748/21
Sagsnr.: 21/4817
Ref.: Jens Martin Reincke
Vahl

Side 2 / 10

Kortet viser de områder, hvor ulve skal have fred (skraverede områder).

26-04-2021

Område 1: Afspærring af den nordligste del af dyrehaven for publikum (nord for Agerbækvej, cirka 425 ha). Området er markeret med grøn skravering på ovenstående kort. Man må dog færdes til fods og på cykel på skovvejen vist med gul streg.

Journalnr.: 56748/21
Sagsnr.: 21/4817
Ref.: Jens Martin Reincke
Vahl

Område 2: Afspærring af den sydligste del af dyrehaven for publikum (syd for Skovbølling-/Plantagevej, cirka 380 ha). Området er markeret med orange skravering på ovenstående kort.

Side 3 / 10

Det er fortsat tilladt at færdes til fods og på cykel på skovvejen vist med gult, så der er adgang til det nationale fortidsminde Jyndovn.

I begge områder er grundejerens og myndigheders nødvendige aktiviteter (ejers og ansattes færdsel til/fra bolig og ophold ved boligen, drift, tilsyn, formidling, forskningsmæssige aktiviteter, etc.) dog undtaget forbuddet. Inklusiv eksterne aktører godkendt af ejer.

Afspærringen gælder ikke for offentlighedens færdsel på skovvejene Agerbækvej, Plantagevej og Skovbøllingvej.

Afgørelsen træffes på vilkår om, at

- Der opsættes skiltning, der oplyser offentligheden om adgangsforbuddet, som beskrevet i ansøgningsmaterialet. Adgangsforbuddet vil også blive offentliggjort på hjemmesiderne www.klelund.dk og på kommunens hjemmeside www.varde.dk.
- Skiltenes udformning og placering skal godkendes af Varde Kommune inden opsætning.
- Forbuddet kan udøves fra dagen for afgørelsen, dog først når der er opsat skilte eller anden information i skoven.
- Skiltningen fjernes og områderne genåbner senest den 1. august 2021.
- Hvis ulvene forlader området før 1. august 2021 og grundlaget for lukningen derved bortfalder, skal områderne ligeledes åbnes efter aftale med kommunen. Når placeringen af ynglehi kendes, eller hvis yngleforsøg mislykkes, kan kommunen revidere det afspærrede område.
- Der opsættes en midlertidig markering af en rød rute, som kan benyttes, mens den øvrige del af dyrehaven er lukket.

26-04-2021

Journalnr.: 56748/21
Sagsnr.: 21/4817
Ref.: Jens Martin Reincke
Vahl

Side 4 / 10

- De gule stier, hvor det er tilladt at færdes i de lukkede områder, markeres.
- Forbuddet omfatter ikke følgende, idet der ved evt. tilladelser fra grundejerens side skal tages de fornødne hensyn, jævnfør bl.a. adgangsbekendtgørelsens § 28, stk. 1, nr. 6 samt habitatbekendtgørelsen:
  - Myndigheders aktiviteter i forbindelse med alvorlig person- eller tingsskade eller til afværgelse af nærliggende fare herfor.
  - Videnskabelige- eller forskningsmæssige aktiviteter. Det kræver dog altid forud grundejerens tilladelse, og denne kan stille vilkår.
  - Offentlige myndigheders færdsel i forbindelse med varetagelse af deres administrative opgaver. Hvor myndigheden ikke har umiddelbart hjemmel til aktiviteten, kræver dette altid forud grundejerens tilladelse, og denne kan stille vilkår.

Begrundelse

Varde Kommune har i forbindelse med sagen lagt vægt på,

- at ulveforskere fra Naturhistorisk Museum, Århus har verificeret, at det er korrekt, at der er tale om to hanner og en hun, og at de vurderer, at det er muligt, at ulvene vil forsøge at yngle. Forskerne anbefaler desuden et forsigtighedsprincip, da placeringen af et ynglehi ikke kendes på nuværende tidspunkt. De vurderer endvidere, at det er godt, at der er to områder, når der er to hanner. Det er ikke hensigtsmæssigt at de skal være tæt på hinanden, hvis der kommer hvalpe. Forskerne følger ulvene i Klelund i perioden.
- at offentligheden stadig har adgang til en større del af dyrehaven og at der afmærkes en anbefalet rute for at tilgodese publikum.
- at publikum har en særlig god udsigt over det nordlige område fra udsigtstårnet, hvis der ikke er forstyrrelser i området.
- at arealerne, der skal lukkes for forstyrrelser, er udvalgt på baggrund af anbefalinger fra ulveforskere. Der er lagt vægt på både at give

26-04-2021

ulvene ro til at yngle og at give publikum en unik mulighed for – fra udsigtstårnet - at opleve ulvenes færden på de store åbne flader nord for Agerbækvej. Hele foråret har der været en massiv publikumsinteresse på grund af ulvene, og det vurderes absolut nødvendigt at forsøge at sikre ro i udvalgte områder af dyrehaven.

Journalnr.: 56748/21
Sagsnr.: 21/4817
Ref.: Jens Martin Reincke
Vahl

Side 5 / 10

- at befolkningen i medfør af naturbeskyttelseslovens kapitel 4 har ret til at gå og cykle på veje og stier i dyrehaven og til at færdes til fods på lysåbne, uhegnede arealer, der ikke er en integreret del af skoven.
- at offentlighedens adgang efter naturbeskyttelseslovens §§ 23-24, i medfør af § 27, stk. 1 helt eller delvis kan lukkes for adgang, hvis særlige forhold taler for det. Lukningsreglerne skal administreres restriktivt.
- at et forbud kun kan ske på baggrund af bl.a. objektive konstaterbare, konkrete gener og ikke en subjektiv opfattelse af, at en færdsel virker generende. Klelund Dyrehave har, da der lå sne, konkret observeret fodspor fra mennesker, der fulgte ulvens spor rundt i området.
- at rapporten "Ulves sårbarhed over for forstyrrelser i yngletiden" (https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notatet_2020/N_2020_40.pdf) beskriver, at den allermest sårbare periode i yngletiden er 20. april til 1. juli og at en tilstrækkelig hensynsperiode er fra 1. april til 1. august.
- at Naturstyrelsen lige har truffet afgørelse om lukning af den statsejede Stråså Plantage fra 1. april til og med 31. juli. Stråså er det andet sted i Danmark, hvor der er ynglende ulve.

Kommunen vurderer i øvrigt, at projektet ikke er i strid med kommuneplanen.

Vurdering af konsekvenser for Natura 2000 og bilag IV- og rødlistede arter

Ulven er en bilag IV-art og efter ulvens genindvandring til Danmark skal de danske myndigheder jævnfør habitatdirektivets artikel 12 stk. 1 sikre, at ulve ikke forsætligt forstyrres, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer. Denne forpligtelse opfyldes med denne afgørelse.

26-04-2021

Habitatdirektivets artikel 12, stk. 1 har følgende ordlyd:

"Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag IV, litra a), med forbud mod:

- a. alle former for forsætlig indfangning eller drab af enheder af disse arter i naturen.
- b. forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser ynglepleje, overvintrer eller vandrer.
- c. forsætlig ødelæggelse eller indsamling af æg i naturen
- d. forringelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder."

Journalnr.: 56748/21
Sagsnr.: 21/4817
Ref.: Jens Martin Reincke
Vahl

Side 6 / 10

I den sydlige del af de to områder, der afspærres findes Natura 2000-område nr. 87, Nørrebæk ved Tvilho.

Følgende arter og naturtyper ligger til grund for udpegningen af området Nørrebæk ved Tvilho, Natura 2000-område nr. 87 Nørrebæk ved Tvilho, bestående af habitatområde H76:

Udpegningsgrundlag for habitatområdet Nørrebæk ved Tvilho (H76)	
Naturtyper:	<ul style="list-style-type: none"> - Blank seglmos (1393) - Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150) - Vandløb med vandplanter (3260) - Våde dværgbuskesamfund med klokkelyng (4010) - Tørre dværgbuskesamfund (heder) (4030) - *Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt vand) (7220) - Rigkær (7230)
Arter:	<ul style="list-style-type: none"> - Bæklampret

* Prioriteret naturtype.

Bilag IV-arter

Ud over ulven findes i dyrehaven ynglende bestande af spidssnudet frø. Odder er tidligere observeret i området, men fundene er ikke bekræftet ved

26-04-2021

Miljøstyrelsens undersøgelser. Det vurderes dog, at Nørrebæk er et sandsynligt levested for odderen.

På baggrund af faglig rapport nr. 635/2007 fra Danmarks Miljøundersøgelser er der desuden fundet vandflagermus, sydflagermus, markfirben, stor vandsalamander og løgfrø inden for det kvadrat på 10x10 km, hvori Klelund Dyrehave ligger. Alle arterne forekommer med stor sandsynlighed i Klelundområdet.

Kommunen er ikke bekendt med forekomster af andre dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor i eller umiddelbart op til Klelund Dyrehave.

Varde Kommune vurderer, at afspærringen af områderne ikke vil skade nogle af de arter eller naturtyper, som området er udpeget for eller nogle af arterne på habitatbekendtgørelsens bilag IV.

Klagebestemmelser og klagefrist

Vedlagte klagevejledning forklarer, hvad du skal gøre, hvis du ønsker at klage.

Baggrund og gyldighed for afgørelsen

Afgørelsen er givet på baggrund af din ansøgning af 26. april 2021

Afgørelsen er truffet efter § 27, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven (bekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse).

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 27, stk. 1 kan kommunalbestyrelsen for private arealer bestemme, at arealer, der er omfattet af lovens §§ 22-26, helt eller delvis lukkes for offentlighedens adgang, hvis særlige forhold taler derfor, herunder hvis det vurderes eller kan forudses, at der vil kunne ske en betydelig forstyrrelse af udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder ved færdslen.

Hvis der bliver klaget over afgørelsen, har dette ikke opsættende virkning for udøvelsen af afgørelsen, hvilket følger af naturbeskyttelseslovens §87, stk. 7.

Afgørelsen er gyldig fra brevets dato til og med 1. august 2021.

Databeskyttelse

Varde Kommune skal orientere dig om, at vi har modtaget oplysninger om dig, ligesom vi skal give dig en række oplysninger. Se venligst vedlagte.

Hvis du har spørgsmål eller bemærkninger, er du velkommen til at ringe til mig.

Journalnr.: 56748/21
Sagsnr.: 21/4817
Ref.: Jens Martin Reincke
Vahl

Side 7 / 10

26-04-2021

Der er sendt kopi af dette brev til:

Vejen Kommune, att. biolog Inge Lise Møller Jensen (ilmj@vejen.dk).
Danmarks Naturfredningsforening Varde Afdeling v/Merete V. Hansen
(dnvarde-sager@dn.dk).

Miljøstyrelsen (mst@mst.dk).

Naturstyrelsen Blåvandshuk, Ålholtvej 1, 6840 Oksbøl (blh@nst.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, Varde (varde@dof.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
(natur@dof.dk).

Dansk Botanisk Forening (dbf.oestjylland@gmail.com).

ARKVEST – Arkæologi Vestjylland, Lundvej 4, 6800 Varde
(post@arkvest.dk).

Landboretligt Udvalg, att. Holger Bjørnskov, Jysk Landbrugsrådgivning,
John Tranums Vej 25, 6705 Esbjerg Ø (hob@jlbr.dk).

Landboretligt Udvalg, att. Laila Kubel Madsen, Nordre Boulevard 95, 6800
Varde (lkm@lrs.dk).

Sagro, att.: Stine Bundgaard Pedersen (sbp@sagro.dk).

Friluftsrådet (sydvestjylland@friluftsradet.dk).

Ulvetid, formand Ole Petersen – sendt til (ole.bastian@adslhome.dk).

Ulvefrit Danmark – sendt til (info@ulvefritdanmark.dk).

Journalnr.: 56748/21

Sagsnr.: 21/4817

Ref.: Jens Martin Reincke
Vahl

Side 8 / 10

Bilag:

Klagebestemmelser

Databeskyttelse

Kopi af ansøgning med kortbilag

Med venlig hilsen

Jens Martin Reincke Vahl

biolog

E jerv@varde.dk

Klagebestemmelser og klagefrist

Dispensationen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber 4 uger efter den 27. april 2021, hvor afgørelsen annonceres på Varde Kommunes hjemmeside. Dvs. at en klage skal være indgået senest den 25. maj 2021.

Du klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk - typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Varde Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Varde Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som du finder via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet på e-mail mfkn@naevneneshus.dk eller til Varde Kommune, Naturcenteret, enten til adressen Bytoften 2, 6800 Varde eller på e-mail til vardekommune@varde.dk. Hvis du sender din anmodning til Varde Kommune, videresendes anmodningen herefter til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har således opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller – i forbindelse med klage – af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Databeskyttelse

Varde Kommune indsamler og behandler oplysninger om dig i forbindelse med behandlingen af din henvendelse eller sag. Varde Kommune har ansvaret for, at dine personoplysninger behandles forsvarligt. Du kan kontakte os på mail vardekommune@varde.dk, telefonnummer 79946800, eller adressen Bytoften 2, 6800 Varde.

Du har ret til at få indsigt i, hvilke oplysninger Varde Kommune behandler om dig, og hvordan de behandles. Du har også ret til at få rettet forkerte oplysninger og at få slettet oplysninger, hvis de ikke længere skal bruges. Endelig har du i nogle tilfælde ret til, at behandlingen af dine oplysninger begrænses.

Vores databeskyttelsesrådgiver kan kontaktes på mail vkdp@varde.dk angående spørgsmål om behandling af oplysninger og om rettigheder i henhold til databeskyttelsesforordningen.

Du kan klage til Datatilsynet over Varde Kommunes behandling af dine personoplysninger på mail dt@datatilsynet.dk eller adressen Borgergade 28, 5., 1300 København K.

[Læs mere om vores behandling af dine persondata på www.vardekommune.dk](http://www.vardekommune.dk)